

SINDIKAT PROSVJETITELJ

Tučanova ulica 7, 10000 Zagreb

OIB: 47553802000

www.sindikrat-prosvjetitelj.hr

info@sindikrat-prosvjetitelj.hr

Sindikrat Prosvjetitelj

Tučanova ulica 7

10000 Zagreb

info@sindikrat-prosvjetitelj.hr

U Zagrebu, 19. travnja 2023.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Donje Svetice 38

10 000 Zagreb

E-pošta: KabinetMZO@mzo.hr

n/p prof. dr. sc. Radovan Fuchs,

Ministar znanosti i obrazovanja

Predmet: Pitanja i analiza Eksperimentalnog programa OSNOVNA ŠKOLA KAO CJELODNEVNA ŠKOLA: Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja radne skupine sindikata Prosvjetitelj

Poštovani gospodine ministre Fuchs,

ovim dopisom bismo Vam htjeli ukazati na moguće probleme te postaviti pitanja naših članova vezano uz eksperimentalni program MZO-a –“Osnovna škola kao cjelodnevna škola”. Ljubazno Vas molimo da nam na njih odgovorite.

1. Koja točno istraživanja (molimo konkretne detalje) ukazuju da je cjelodnevna nastava pozitivna za kognitivni razvoj djeteta i veću uspješnost u usvajanju nastavnog sadržaja?
2. Odakle točno dolaze sredstva za provedbu projekta?
3. Kako će ovaj eksperiment djelovati na manjak učitelja naročito u nekim područjima Hrvatske a s obzirom na povećanje zaduženja učitelja u neposrednom radu s učenicima?
4. Je li predviđeno stručno-metodičko pripremanje predmetnih nastavnika?
5. Zašto se sat razrednika kojeg učitelj provodi u neposrednom radu s učenicima više ne smatra neposrednim radom s učenicima niti osnovom za izračun ukupnog ugovorenog tjednog radnog vremena učitelja?
6. Zašto se za program A2 ne predviđa stručno-metodička priprema učitelja?
7. Kako će biti organizirano radno vrijeme?
8. Kako će se posložiti satnice?
9. Kako će se kombinirati učenici u A2 programu, s obzirom na to da se isti odnosi na razini razreda (generacije), a ne razrednog odjela?

SINDIKAT PROSVJETITELJ

Tučanova ulica 7, 10000 Zagreb

OIB: 47553802000

www.sindikato-prosvjetitelj.hr

info@sindikato-prosvjetitelj.hr

10. Što je sa smanjivanjem satnica nekih predmeta?
11. Što se krije pod novim predmetima, tko će ih uopće predavati i jesu li ti nastavnici za to educirani?
12. Hoće li nastavnici zaista biti tek sat vremena duže u školi, kako se tvrdi, ili će ostajati još duže, a onda opet doma nositi testove za ispravljanje i ostalu papirologiju?
13. Hoće li nastavnici imati adekvatan prostor u školi (kabinete) da se tamo mogu povući i na miru raditi?
14. Hoće li se nastavnicima koji imaju sate ujutro, pa onda opet tek popodne, plaćati smjenski rad?
15. Postoje li kurikuli i udžbenici za nove predmete i jesu li nastavnici spremni na takve izmjene?
16. Što je s učiteljima razredne nastave? Hoće li ista učiteljica morati boraviti s malim đacima od ranog jutra kroz popodnevni boravak?
17. Što je s učiteljicama iz produženog boravka, hoće li one biti tehnološki višak i kako će biti organizirana njihova nastava?
18. Što je s asistentima u nastavi i stručnim suradnicima?
19. Što je s glazbenim i plesnim školama i njihovim djelatnicima?
20. Kada bi se trebala provoditi nastava glazbenih škola? Isključivo u vremenu nakon 17 sati?
21. Imaju li glazbene škole kapacitet za jednu smjenu?
22. Kada će nastavnici-roditelji koji rade u glazbenim školama u popodnevnim i večernjim satima biti sa svojom djecom? Misli li se uopće na to?
23. Što je s nadarenom djecom u sportu i ostalim područjima?
24. Kako će cjelodnevna nastava utjecati na emocionalno i psihičko zdravlje djece? Što na to kažu psiholozi i psihijatri?
25. Zašto se zanemaruju mišljenja Učiteljskih vijeća i Vijeća roditelja u nekim školama, te vrše pritisci na ravnatelje?

Poštovani Ministre i članovi Kabineta, koliko je realno uvođenje ovako sveobuhvatne i dramatične, a toliko nepripremljene rekonstrukcije osnovnog školstva?

Imamo osjećaj da nam se nameće još jedan strani model, koji nije temeljen na našoj praksi i našem iskustvu.

Prema nacrtu ovog eksperimentalnog programa, razredništvo se više ne ubraja u neposredno odgojno-obrazovni rad već je ono izborno i jedan je sat tjedno odnosno 0,75 sunčana sata.

Satničarstvo, razredništvo, DOD, DOP, INA i još neke obaveze koje su bile dio satnice nastave prebacuju se, navodno, u ostale poslove.

SINDIKAT PROSVJETITELJ

Tučanova ulica 7, 10000 Zagreb

OIB: 47553802000

www.sindikrat-prosvjetitelj.hr

info@sindikrat-prosvjetitelj.hr

Učitelj povijesti će, na primjer, sa svoje pune satnice (sadašnjih 18 sati neposredno odgojno obrazovnog rada + 6 ostalih zaduženja + priprema za nastavu i ostali poslovi) pasti na nepuno radno vrijeme (16 sati A1+ 4.8 sati A2 koji proizlaze proporcionalno iz A1 + ostali poslovi) koje će u ukupnom tjedno radnom vremenu iznositi 32 sata, a ne 40 sati. To znači da će mu plaća biti 80% sadašnje plaće.

U konačnici, povećanje osnovne plaće za 4.5% ne znači ništa jer će za isti rad biti 16.4 % manje plaćen. Osim toga, nepuno radno vrijeme utječe na duljinu radnog vijeka učitelja. Ako se odluči biti razrednik, plaćen će mu biti tek dodatak od 2.5% na osnovnu plaću. Prema tome, razredništvo neće biti svima jednako plaćeno. Sramotno je da je sat razrednika pao s dva sata na jedan sat tjedno, a realno razredničkih poslova je barem za tri sata tjedno.

Ako smo dobro shvatili, ovim eksperimentalnim programom broj sati neposrednog rada se povećava na 21 sunčani sat tjedno, što predstavlja više od polovice ukupnog tjednog radnog vremena učitelja. Time je predviđeno vrijeme za pripremu nastavnih sati smanjeno, a pripreme za provođenje A2 zapravo nisu niti predviđene. Molimo Vas da nam sve gore navedeno pojasnite.

Važno je naglasiti i to da se prije izrade dokumenta CNSŠ nije napravila analiza zaduženja učitelja po školama niti vodila briga o učiteljima koji neće ispunjavati novu normu, a još manje se računalo na brojne učitelje koji će postati tehnološki višak.

Poštovani Ministre, prema vašim riječima nastava informatike će se povećati 100%; s današnjih 4 sata na 8 sati obavezne nastave. No Vi tu prešućujete činjenicu da je sada uz 4 sata obavezne nastave prisutno i 12 sati izborne nastave koju pohađa većina djece (U Varaždinskoj županiji čak 95% djece).

Poštovani Ministre, vi također kažete da se gradivo informatike od 1. do 4. razreda ponavlja u 5. razredu pa onda ne treba toliko informatike kasnije. To je otprilike istina kao što možemo reći da se Present Simple u nastavi engleskog jezika ponavlja barem 5 puta tijekom 12 godina. Nije li normalno je da se nastavno gradivo ponavlja, ali se i nadograđuje, kao i u ostalim predmetima?

Htjeli mi to ili ne, bez nekih osnova informatike, djeca će teško moći napisati i molbu za posao, a kamoli raditi jednog dana.

Zašto prije provedbe ovog eksperimentalnog programa niste pitali za mišljenje struke (nastavnika i županijskih stručnih vijeća osnovnih i glazbenih škola), jer na kocki je, ni više ni manje, nego budućnost naše djece? Koliko doznajemo 117 naših kolega radilo je na tom projektu. Htjeli bismo znati njihova imena, njihove reference i radno mjesto. Ima li među njima nastavnika iz umjetničkih (glazbenih i plesnih) škola?

SINDIKAT PROSVJETITELJ

Tučanova ulica 7, 10000 Zagreb

OIB: 47553802000

www.sindikrat-prosvjetitelj.hr

info@sindikrat-prosvjetitelj.hr

Nadalje, produženi boravak je većini roditelja, naročito u gradovima, čest izbor u prvih par razreda osnovne škole, ali je to ipak, na kraju krajeva, njihov izbor, a ne prisila. Stoga i roditelji djece u školama koje su u ovom eksperimentalnom programu trebaju imati izbor.

Uostalom, jesu li ravnatelji tih škola proveli ankete među roditeljima? Koliko znamo, neke su škole provodile ankete i velika većina roditelja i nastavnika ne slaže se s provođenjem tog programa.

Naš sindikat želi prvenstveno zaštititi svoje članove, djelatnike osnovnih škola, ali i glazbenih i plesnih škola, kao i asistente u nastavi, stručne suradnike i ostalo osoblje.

Također, ne želimo da se učiteljima ukidaju dosadašnja prava, naročito vezano uz novu definiciju 'ostalih poslova' u ovom eksperimentalnom programu. Time se značajno umanjuje važnost zaštite radnika, njihovog sudjelovanja u odlučivanju te zaštiti njihovog zdravlja i sigurnosti na radu.

Naš obrazovni sustav treba promjene, ali promjene koje će biti donesene u suglasju roditelja, učitelja, ravnatelja te svih sindikata iz osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja i koje će biti dobro pripremljene. Koristit ćemo Vašu izjavu kako je "za ovakav prijedlog potrebna detaljna analiza na razini cijele Hrvatske, a onda i suglasnost roditelja kako bi se počelo raspravljati o ovakvom prijedlogu. Svi imamo ideje, ali stvari trebamo staviti u pravi kontekst".

<https://www.vecernji.hr/vijesti/pocetak-nastave-u-9-umjesto-u-8-sati-1290741>

Temeljni problem osnovnoškolskog obrazovanja je nemotiviranost djece za nastavne sadržaje te prevelika količina činjenica koje uče, a koje nikad neće trebati u životnim okolnostima.

Uvođenjem cjelodnevnog nastave i novih predmeta neće se riješiti taj problem već će se još više potencirati.

Rješenje nije u cjelodnevnoj nastavi već u rasterećenju nastavnog gradiva, pametnom pristupu učenicima te omogućavanju veće slobode i broja izbornih i izvannastavnih aktivnosti, a na taj će način i učenici i učitelji biti motiviraniji za rad.

Ako bi postojala tzv. cjelodnevna nastava - ona bi trebala biti izbor, a ne obaveza, kako za učitelje, tako i za učenike. Svjesni smo da bi možda jedan broj zaposlenih roditelja odabrao tu opciju, ali ona treba ostati u domeni slobodnog izbora.

SINDIKAT PROSVJETITELJ

Tučanova ulica 7, 10000 Zagreb

OIB: 47553802000

www.sindikrat-prosvjetitelj.hr

info@sindikrat-prosvjetitelj.hr

Reforma školstva je dugotrajan i težak projekt koji treba dobro pripremiti i razraditi kako bi se mogao kvalitetno provesti. Kao prijedlog možemo navesti nekoliko ideja naših članova:

Djeca i roditelji bi trebali birati predmete prema afinitetima djece. Tako se npr. u višim razredima O.Š. mogu uvesti programi i podijeliti učenike prema mogućnostima i afinitetima i tako podijeliti predmete i trenutnu satnicu. 'A' program bi, primjerice, imao više sati humanističkih i umjetničkih predmeta, 'B' program mogao imao više sati predmeta iz STEM područja, a 'C' program više predmeta praktične naravi (tehnički, poduzetništvo i slično).

Svjesni smo da su ovo samo prijedlozi koji zahtijevaju detaljnu razradu, promišljanje i daljnje savjetovanje s ljudima iz struke, a toga svega nije bilo prilikom donošenja vašeg prijedloga cjelodnevne nastave.

Smatramo da se ovaj eksperiment ne treba prelamati na generacijama djece koja pohađaju škole uključene u taj program, jer s time uglavnom nisu suglasni ni roditelji ni nastavnici.

Poštovani gospodine Ministre, u svako doba stojimo Vama i Vašim suradnicama na raspolaganju, radi rasprave o ovim pitanjima.

U očekivanju Vašeg odgovora, hvala na pažnji i srdačan pozdrav.

Molim Vas odgovor u zakonskom roku.

S poštovanjem,

U Zagrebu, 19. travnja 2023.

Prof.dr.sc. Aleksandar Šušić

Sindikrat Prosvjetitelj

Predsjednik